

گزارش

فهرست نهایی سریال های ماه رمضان ۹۹ اعلام شد
افطار تلویزیون
همراه با سرباز و زیر خاکی

لیست نهایی سریال های ماه مبارک رمضان سال ۹۹ اعلام شد و مجموعه های زیر از شبکه یک تا پنج پخش خواهد شد.

شبکه یک: «زیرخاکی»

سریال زیرخاکی از شبکه یک سیما پخش می شود. پیش از این سریال «نون خ» در جدول پخش شبکه یک قرار داشت که به دلیل شیوع کرونا تصویربرداری ۳۰ قسمت به سرانجام نرسید و این اثر برای ۱۷ قسمت از ۲۰ فروردین پخش شد. پس از آن هم زیرخاکی پخش خواهد شد. این سریال به کارگردانی جلیل سامان ساخته شده است و پیش از این گفته می شد بنیادست از شبکه سه پخش شود. اما با برنامه ریزی های جدید، زیرخاکی به شبکه یک می رود. بهرنگ ملک محمدی، مدیر گروه فیلم و سریال سیما فیلم پیش از این درباره سریال به فارس گفت: «سریال «زیرخاکی» با محوریت تحولات جامعه در سال های پایانی دهه ۵۰ با زبان طنز آماده می شود. این مجموعه یک کمدی فاخر است و توسط جلیل سامان نوشته و کارگردانی می شود. مجموعه به مبارزات مردم پیش از انقلاب توجه ویژه ای دارد و این تحولات را با زبان کمدی بیان می کند.» زیرخاکی که از ۳۰ مرداد در شهرک سینمایی دفاع مقدس کلید خورده است، تاکنون در لوکیشن های متعددی چون محله باغ آذری تهران؛ خانه هایی در مرادآباد، شهرک غزالی، بیمارستان و کلانتری و پایگاه هوایی شهید لشگری مهرآباد ضبط شده است و هادی حجازی فر و پژمان جمشیدی در این لوکیشن نظامی بازی کرده اند. صحنه هایی که در این پایگاه ضبط شده، جزو نقاط عطف قصه است و اتفاقات مهمی در طول داستان را شکل می دهد. قصه این مجموعه درباره مردی است که دنبال زیرخاکی است و برای یافتن گنج، درگیر ماجراهای خنده داری می شود.

شبکه دو: «بچه مهندس»

شبکه دو سیما فصل سوم سریال بچه مهندس را روی آنتن خواهد برد. سال گذشته فصل اول سریال پخش شد که با استقبال بالایی مواجه شد، اما فصل دوم که به دوران نوجوانی شخصیت های اصلی می پرداخت، خیلی مورد استقبال نشد و حتی برخی خانواده ها نسبت به محتوای آن گله مند بودند. حالا فصل سوم به بزرگسالی کودکانی که در یک پرورشگاه بودند، رسیده است. تصویربرداری سریال «بچه مهندس ۲» به کارگردانی علی غفاری و تهیه کنندگی سعید سعدی که از نیمه تیرماه در سازمان آب آغاز شده بود، پس از ۸ ماه، روز دوشنبه ۲۶ اسفندماه به پایان رسید. داستان سریال بچه مهندس در سه فاز کودکی، نوجوانی و جوانی شخصیت اصلی مطرح می شود که پیش از این فصل های اول و دوم این سریال پخش شده است. تصویربرداری سریال در روزهای میانی تیرماه در منطقه سازمان آب آغاز شد و فرهاد قائمیان، ثریا قاسمی، کامران تقتی و اتابک نادری و همچنین روزه حصاری در نقش جوانی جواد جواد به ایفای نقش پرداختند.

شبکه سه: «#سرباز»

سریال #سرباز به کارگردانی هادی مقدم دوست و تهیه کنندگی محمدرضا شفیعی، شب های ماه مبارک رمضان از شبکه سه سیما روی آنتن خواهد رفت. بازیگران شدن به ماه مبارک رمضان و مشخص شدن هریک از سریال های مناسبی شبکه های مختلف رسانه ملی و با تصمیم مدیران شبکه سه، سریال #سرباز به کارگردانی هادی مقدم دوست و تهیه کنندگی محمدرضا شفیعی به عنوان سریال مناسبی این شبکه برای پخش در شب های ماه رمضان انتخاب شد. این سریال که در ۵۰ قسمت ساخته شده، پس از اتمام شب های ماه مبارک رمضان نیز به پخش خود در شبکه سه سیما ادامه خواهد داد. #سرباز در شهرهای مختلفی چون تهران، لوسان، ساوه، قهقهر، اهدان، اهواز، خرمشهر، آبادان، زابل، قزوین، دماوند، پرند، مشهد و همچنین در کشور عراق در شهرهای کرپلا و نجف تصویربرداری شده و در حال حاضر مراحل پایانی فنی خود را سپری می کند.

شبکه پنج: «روایت طنز» «پدرپرسی»

سریال طنز پدرپرسی ساخته محمدرضا حاجی غلامی و به تهیه کنندگی رضا جودی نیز در حال آماده سازی در ۴۰ قسمت برای پخش از شبکه ۵ سیما است که از ابتدای ماه مبارک رمضان پخش می شود. این سریال اقتباسی از کتاب «آخرین نشان مردی» به قلم مهرداد صدیقی است که به صورت طنزگونه و اپیزودیک که هر قسمت آن قصه ای مجزا دارد، پخش می شود. همچنین در راستای احيای فرم های نمایشی جدید از جمله «سیتکام» (طنز موقعیت) این سریال اولین سیتکام در بین سریال های اخیر تلویزیون است. تیم نویسندگی این سریال برعهده احسان ثقفی، حسین حقیقی و محمد پایدار است، ضمن آنکه پدرپرسی این روزها با حضور بازیگرانی مانند مهران رجیبی، عزت الله مهرآوران، مریم سردمی، افشین سنگ چاپ، محمدجواد جعفرپور، کتایون بختیاری ویدالله شادمانی در حال تصویربرداری است.

آی فیلم: تکرار سریال «برادر جان»

در ایام ماه مبارک رمضان شبکه آی فیلم نیز مجموعه برادر جان را برای پخش درنظر گرفته که البته اولین قسمت آن روز دوشنبه (یکم اردیبهشت) روی آنتن می رود. این سریال به کارگردانی محمدرضا آهنج در سال ۹۸ ساخته شده و از شبکه سه سیما پخش شد. برادر جان، داستان برادری، برابری و جان فشانی سه برادر است که بازیگر شده و خدا و خلق از آنها در آسایش هستند. تا اینکه به ناگاه حادثه ای واقع می شود که نامش حق الناس است... علی نصیریان، لعلیا زنگنه، حسن یوشیزای، حسام منظور، آفرین عباسی، سعید چنگیزیان، کامران تقتی، سجادات افشاریان، ندا جبرئیلی، نسیم ادبی، مارال فرجاد، شیوا ابراهیمی، محبوبه صادقی و جلیل فرجاد از بازیگران سریال برادر جان هستند. سریال تلویزیونی برادر جان هرشب ساعت ۱۹ از شبکه آی فیلم پخش خواهد شد و در ساعات ۰۳:۰۰ و ۱۱:۰۰ تکرار آن به نمایش گذاشته می شود.

سید مهدی موسوی تبار روزنامه نگار

اگر در دهه های گذشته نشان دادن میدان آزادی و چرخیدن دور آن جزء جدانشدنی فیلم ها و سریال های تلویزیونی بود و در سال های بعد ترش برج میلاد هم همین نقش را بازی می کرد، اما نگاهی به مجموعه های پر مخاطب سه دهه اخیر تلویزیون نشان می دهد که لوکیشن و داستان خارج از تهران مخاطبان زیادی دارد. برای بخش عظیمی از کارگردانان ساختن فیلم یا سریال در فضای آپارتمانی شاید دلچسب تر و آسان تر باشد اما فیلمسازانی هم هستند که زنج سفر را به جان می خرند و با سرما، گرما، دوری و سختی همنشین می شوند تا سریال شان فقط رفتن از خانه به شرکت و بالعکس نباشد. در سال ۹۹ و تاکنون سهم سریال هایی که در شهرستان ها ساخته شدند و مردم هم دوست شان داشتند، بیشتر بوده است. موفقیت سریال «پایتخت» در دهه گذشته و استقبال از «نون خ» نشان می دهد که هنوز ظرفیت های زیادی در نشان دادن مکان ها، لجه ها و گویش ها وجود دارد که به دلایل مختلف نادیده گرفته شده است. مجموعه هایی مانند «روزی روزگاری» و «قصه های مجید» که در صدر فهرست سریال های موفق و پر مخاطب تلویزیون قرار دارند به واسطه استفاده صحیح و به جا از شهر و گویش مناسب شان است. بدیهی است که سریال هایی هم خارج از تهران ساخته شده اند و ضعیف بوده اند و نباید حکم کلی داد، اما تنوع تصاویر و قصه ها و همچنین استفاده از امکانات طبیعی به فیلمسازان اجازه مانور بیشتری می دهد. استفاده از لوکیشن روستا و کارا کترهای ساده دل یا ساده لوح البته پیش از انقلاب هم سابقه داشته است. افرادی که عموما با قلبی پاک و به دور از ششپله پیله به تهران می آمدند و کلاه سرشان می رفت و از همه لحاظ صدمه می خوردند و در انتها متوجه می شدند که روستای خودشان برای کار و زندگی جای بهتری است. این ساختار اما سال های بعد تغییر یافت و شهرهای بزرگ فقط برای عبرت گرفتن نبودند. دیگر نیازی نبود که فیلمنامه و کارگردان دست نیاز به مظاهر شهرنشینی بلند کنند و یک سریال از ابتدا تا آخرش را می توانست در یک شهرستان نشان دهد. توجه به مناطق مختلف کشور فارغ از جذابیت های بصری و روایی می تواند در به وجود آوردن حس امید و آرامش آن منطقه هم موثر باشد. مردمی که خودشان را از قاب تلویزیون تماشا کنند احساس مهم بودن پیدا می کنند و شرکت در تولیدات فرهنگی و هنری سرزمین شان فرصتی مغتنم برای عرضه توانایی هایشان به آنها می دهد.

نون خ و پریان قشنگ

این شب هاسریال «نون خ» از شبکه اول سیما پخش می شود و اتفاقا توانسته مخاطبان زیادی را به خود جذب کند. بعد از موفقیت سری اولش، ساختن سری دوم چندان دور از ذهن نبود. از زمان پخش این سریال، روستای «پریان» افزون تر دیده شد و میزان تعداد بسیاری گردشگر داخلی و حتی خارجی شد. پریان یک روستای دیدنی و کم جمعیت در بخش دینور از شهرستان صحنه استان کرمانشاه است. گفته می شود این روستا در دامنه کوهی است به نام «پشت پری» و جزء دهستان کندوله محسوب می شود. بیش از ۵۰ خانوار هم در این روستا زندگی نمی کنند و جمعیتش کمتر از ۲۰۰ نفر در آمار آمده است. اکثر مردم پریان کشاورز هستند و عده کمی هم دامداری می کنند. زبانی که در این سریال از آن استفاده می شود فارسی با لهجه کرمانشاهی است که مورد اعتراض تعدادی از اهالی این استان هم قرار گرفته است. فارغ از کاستی هایی که این سریال دارد، اما حضور در یک روستای زیبا و معرفی و ارائه محصولات و امکانات طبیعی و غیر طبیعی اش می تواند برای مردم پایتخت و حتی دیگر استان ها و اقوام هم جذاب باشد.

پایتخت ها

شهری که کمتر از ۱۰ هزار نفر جمعیت دارد در سال های اخیر میزان سریالی بوده است که توانسته میلیون ها بیننده را به سوی خود بکشاند. صحبت از شهر «شیرگاه» و سریال پایتخت است. مرکز شهرستان سوادکوه که از پایین به همین شهر و از بالا به قائم شهر می رسد و از شرق و غرب بین ساری و یابل قرار گرفته است. لقب این شهر به دلیل وجود پل های متعددی مانند پل شاه عباسی و شاپور، «شهر پل ها» است. گذشتن خط ریل راه آهن از این شهر و وجود جنگل ها و رود های جذاب، تصاویر بدیع و دلنشینی را برای مخاطبان سریال پایتخت رقم زده است. هر چند پایتخت در بخشی از سری اول یا سری دوم و سوم به تهران آمد، اما هسته اصلی این سریال در شمال کشور است. البته در این سریال از علی آباد هم اسمی آورده می شد که هیچ وقت معلوم نشد این علی آباد همان علی آباد کنول است یا خیر، اما در استان گلستان شهری به نام علی آباد کنول وجود دارد که هیچ منطق روایی با استان مازندران و شیرگاه ندارد. شوخی با لجه و گویش مازنی و استفاده از بازیگران بومی برای نقش های فرعی و معرفی مکان های تفریحی و توریستی این شهر به بهانه های مختلف از جمله ویژگی های مثبت آن است. حتما شیرگاه از زمان پخش پایتخت، گردشگران بیشتری به خود دیده است و ای کاش مسئولان فرهنگی و گردشگری ما هم به وجود چنین ظرفیتی پی برده باشند. پایتخت به طور کلی نشان داد که برای ساختن یک سریال موفق حتما نباید سراغ یک خانه لاچر و بازیگران گران قیمت رفت. در گوشه و کنار کشورمان پر است از شهرها و روستاهایی که آماده اند برای دیده شدن در قالب یک سریال تلویزیونی.

علی البدل

عوامل سریال پایتخت در فاصله بین سری چهارم و پنجم رفتند به سراغ ساخت سریالی با همان حال و هوا، اما کمی

سریال هایی که در شهرستان ها ساخته می شود پر مخاطب تر هستند؟

خدا حافظ تهران؟

پس از باران

متفاوت تر. سریال «علی البدل» در نوروز ۹۶ از شبکه یک سیما پخش شد و مثلث «مقدم، تنابنده و مرحوم خشایار الوند» در آن حضور داشتند. داستان این سریال در روستایی به اسم «چشمه قل قل» اتفاق می افتاد. این روستا در واقعیت وجود نداشت و روستاهای «ورکانه سیمین» و «شورین» از توابع استان همدان میزبان علی البدل بودند. مردم این روستا به زبان لری حرف می زنند و کمتر از ۱۰۰۰ نفر جمعیت دارند. روستای ورکانه را الماس گردشگری هم می نامند. همچنین گفته می شود بخش های دیگری از این مجموعه در روستای اشتران و جعفر در شهرستان تویسرکان تصویربرداری شده است. جاسق فضای علی البدل با پایتخت و نون خ کمی متفاوت بود و اما باز هم برای برخی مخاطبانش سوال ایجاد شد که این روستا کجاست و بعضی هم به دیدنش رفتند. طبیعت بکر و مناظر طبیعی که در این سریال دچار تغییر هم شده بود همچنان چشم را می نواخت و دل را هوایی می کرد برای رفتن و دیدنش. این سریال به اندازه پایتخت دیده نشد، اما بهانه ای شد برای اینکه شهرستان همدان هم پایش به سریال های تلویزیونی باز و روستاها و اماکن طبیعی اش به مخاطبان کل کشور عرضه شود.

فضای معمول سریال های آن موقع که همیشه در آپارتمان های تهران اتفاق می افتاد فاصله بگیریم. برای همین سراغ قصه ای مثل پس از باران رفتیم... اینها بخشی از گفت و گوی قدیمی اسماعیل عقیقه، تهیه کننده سریال پس از باران است که کودکی و نوجوانی اش در رشت بوده و سه همین دلیل در انتخاب لوکیشن ها مسلط و موفق عمل کرده است.

روزی روزگاری

«لوکیشن ها همه نزدیک به شهرستان میمه بود و بازیگران مجبور نبودند در همان شرایط سخت بمانند. برای پیدا کردن گرگ دره ۲ روز گشتیم. حتی زمین را با خاک اخرا می توانستیم رنگ کنیم...» امراالله احمد جواد درباره لوکیشن سریالی که اوایل دهه ۷۰ ساخته شده و به شدت هم مورد توجه قرار گرفته بود این چنین گفته بود. اکثر اتفاقات این سریال محبوب با بازی مرحوم خسرو شکیبایی و محمود پاک نیت در بیابان می گذشت. احمد جواد برای مکان زندگی و جنگ های مراد بیک و حسام بیک، روستای زیاد آباد اصفهان را انتخاب کرده بود. این روستا در منطقه میمه و شمال غربی اصفهان قرار دارد. زمستان های سرد و تابستان گرمش را عوامل سریال «روزی روزگاری» خوب به یاد دارند. برخی از کتاب ها برای این منطقه ۳۵۰۰ سال قدمت در نظر گرفته شده است. احمد جواد از روزی روزگاری، سریال های «تنگ سرپر» و «پشت کوه های بلند» را ساخت که در جذب مخاطب شکست خوردند. بسیاری از اهالی فرهنگ و هنر «روزی روزگاری» را یکی از سه سریال برتر تاریخ تلویزیون می دانند و نکته جالب اینکه برای نسل های جدید هم این سریال جذابیت دارد و استقبال از نسخه اصلاح شده آن دلیل این مدعاست. روزی روزگاری می تواند در وضعیت فعلی سریال سازی هم الگوی مناسبی برای کارگردانان جوان باشد. تصور اینکه دوران چنین سریال هایی گذشته و باید سراغ خیانت و عشق جوانانه رفت با نگاهی به فهرست واقعی محصولات پر مخاطب باطل می شود.

قصه های مجید

داستانی که در شهر کرمان می گذشت برای تبدیل شدن به سریال به اصفهان رفت. قصه های مجید نوشته هوشنگ مرادی کرمانی که توسط کیومرث پورا احمد در اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ ساخته شده از جنس پس از باران و پایتخت نیست. نکته مشترکش این است که خارج از تهران تصویربرداری شده، اما آینه تقریبا کاملی است از اصفهان در دهه ۶۰ و ۷۰ و پیش از ورود ساختمان های مدرن و بدریخت به آنجا. خانه و مدرسه قصه های مجید پس از نزدیک به سه دهه وضعیت مناسبی ندارد. ظاهر خانه مجید و بی بی گرفتار اختلاف دو مالک است و به امان خدا، راه شده است. آن خانه ها را انکار دیگر باید در خواب دید. آن معماری دیگر تبدیل به رویا شده و اگر از یک متولد ده هشتادی یا نودی بررسی که هشتی اطاق ضربی چیست ممکن است شما را به یک روانشناس یا روانپزشک معرفی کند. مدرسه مجید اما حکایت دیگری دارد. دبیرستان متوسطه شهید خلیبان یا همان اتحاد سابق به علت فرسودگی تعطیل شده است. قصه های مجید بعدها توسط شهید آوینی و دیگران مورد استقبال قرار گرفت.

برره، تهران و دیگران

«شب های برره» از یاد رفته و دنیای شیرین دریا از جمله آثار موفق تولید شده در خارج از تهران بود. حکایت برره اما متفاوت بود. روستای روایی ای ساخته شده بود و آدم های خیالی. فارغ از این سریال ها اما منصفانه نیست اگر سریال های موفق سی که در تهران ساخته شده اند را فراموش کنیم. سریال هایی مانند «همسران»، «خانه سبز»، «قرش و شیرین»، «وضعیت سفید»، «بزنگاه» و... که در تهران ساخته شدند و بین منتقدان و مردم موفق بودند. این نوشته نمی خواهد اثبات کند که الزاما هر سریالی که در تهران ساخته شود بد است و هر لوکیشن خارج از تهران یعنی سریال موفق، اما ظاهرا مسئولان و سازندگان سریال ها به این نتیجه رسیده اند که ایران فقط تهران نیست و بیرون کشید باید از این ورطه رخت خویش. ظاهرا وقت خدا حافظی بسریال ها با تهران و آپارتمان هایش فرارسیده است.

